

Remissvar

Dnr 2022–199

2022-05-16

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Promemorian Retroaktivt sänkt skatt på diesel inom jord-, skogs- och vattenbruk

Fi2022/01424

Promemorian lämnar förslag på ytterligare nedsättning av koldioxidskatten och energiskatten för diesel som används i arbetsmaskiner och i skepp och vissa båtar i yrkesmässig jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksverksamhet. En utökad nedsättning avser dieselanvändning under perioden 1 januari 2022 till och med 30 april 2022. Vidare föreslås justerade nedsättningsnivåer för perioden 1 maj 2022 till 30 juni 2022. Förslagen syftar till att ytterligare stärka konkurrenskraften hos de svenska areella näringarna.

Konjunkturinstitutet lämnar synpunkter på promemorians konsekvensanalys och dess bedömning av förslagens förenlighet med EU:s statsstödsregler.

Konsekvensanalysen är inte heltäckande

Promemorian beräknar förslagets skatteutgift i enlighet med Finansdepartementets beräkningskonventioner, det vill säga utifrån ett antagande om oförändrat beteende hos en given mängd aktörer. Konjunkturinstitutet anser att det vanligen är ett rimligt antagande när det gäller att bedöma de kortsiktiga konsekvenserna av en skatteförändring, men ställer sig frågande till lämpligheten i detta fall. Syftet med förslagen är att stärka de areella näringarnas konkurrenskraft, det vill säga att öka en given mängd aktörers aktivitetsnivå *och* att minska antalet nedläggningar. Om förslagen får önskat effekt kan intäkterna från företagsbeskattningen av de areella näringarna därmed bli högre än vad som ges i nollalternativet ingen sänkning av skattesatserna på diesel. Promemorian skulle i så fall överskatta förslagets skatteutgift mer än brukligt.

Promemorian anger att eftersom den största delen av skattesänkningen avser redan konsumerad diesel bedöms förslagen inte att ha någon större effekt på dieselanvändningen eller utsläppen av växthusgaser. Konjunkturinstitutet menar att även om styrningen är retroaktiv är syftet framåtblickande. Av ovan nämnda skäl riskerar promemorian därför att underskatta förslagets effekt på utsläppen. Därutöver ska det noteras att åtminstone livsmedelsproduktionens utsläpp av metan och lustgas är starkt kopplade till branschens aktivitetsnivå. Konjunkturinstitutet saknar en samlad bedömning av förslagets konsekvenser för utsläppen av växthusgaser.

Förenlighet med statsstödsreglerna

Konjunkturinstitutet instämmer inte i promemorians uppfattning att det riktade stödet inte står i strid med EU:s statsstödsregler. Konjunkturinstitutet menar att stödet står i uppenbart strid med artikel 107, Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Det finns en fara i att stödet kan komma att återkrävas i enlighet med §2, Lag (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler. Ett sådant återkrav kan komma flera år efter att det föreslagna stödet har betalats ut. I enlighet med 4§ samma lag kommer återbetalningen åtföljas av ett krav på ränta vilket medför att den enskilde stödmottagaren kommer att göra en nettoförlust. Konjunkturinstitutet anser att risken att det föreslagna stödet motverkar sitt syfte är mycket stor utifrån en juridisk synvinkel.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Urban Hansson Brusewitz. Föredragande har varit Björn Carlén. I den slutliga handläggningen har också Patrick Lindevall deltagit.

Urban Hansson Brusewitz
Generaldirektör